

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННИХ РЕЦЕПТІВ В УКРАЇНІ

Щокіна К.Г., Белік Г.В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

асуа@ukr.net

Україна є кандидатом на членство в Євросоюзі (ЄС). Гармонізація нашого законодавства з законодавством ЄС стосується зокрема й регуляції фармацевтичного ринку. ЄС вимагає, щоб регулювання фармацевтичного ринку було ефективним. Тобто, якщо в реєстрі лікарських засобів є рецептурні ліки, то національний регулятор повинен це контролювати. Одним із напрямків процесу євроінтеграції України є запровадження електронних (e-) рецептів.

E-рецепт – електронний медичний документ, який формується в електронній системі охорони здоров'я на підставі внесених медичних записів про стан здоров'я пацієнта та містить призначення лікаря пацієнтові на певний лікарський засіб. Лікар створює його після огляду пацієнта. Далі документ зберігається та передається у медичній інформаційній системі. Пацієнту повідомляють номер e-рецепту, з яким він може прийти в аптеку та отримати потрібний препарат. З квітня 2023 р. всі рецептурні препарати в Україні можна отримати не тільки за паперовим, але й за e-рецептом. Але слід зазначити, що запровадження e-рецептів в Україні пов'язано з певними складнощами.

Метою нашої роботи було на підставі аналізу даних літератури оцінити основні переваги та складнощі, пов'язані з провадженням e-рецептів в Україні. У роботі використано методи аналізу і синтезу.

Визначено, що e-рецепт має ряд переваг над паперовим бланком як для пацієнтів, так і для лікарів. Електронна версія спрощує процес отримання рецепта на ліки для пацієнта. Також e-рецепт дозволяє вести прозорий облік та контроль ліків, які отримують пацієнти. E-рецепт дає змогу не тільки отримати потрібні ліки в зручний спосіб, але й допомагає лікарю більш ефективно призначати лікування пацієнту завдяки доступу до історії хвороб пацієнта, даних про його супутні захворювання, інші лікарські засоби, які приймає пацієнт, тощо.

Е-рецепти також допомагають лікарю відстежувати, як пацієнт приймає ліки. За потреби лікарі можуть створювати план лікування та з часом і відстежувати результати лікування пацієнта. З запровадженням е-рецепта посилюється відповідальне використання рецептурних лікарських засобів. Що більше, це дозволить мінімізувати негативні аспекти самолікування та некоректного застосування рецептурних препаратів. А дані щодо споживання ліків дозволять не тільки визначати прогнозовані обсяги потреби в лікарських засобах, але й побудувати систему клінічного моніторингу.

Ще один плюс е-рецептів – можливість отримання ліків у будь-якій аптеці. Раніше їх можна було придбати лише з урахуванням місця отримання рецепту. Зараз якщо, наприклад, людина їде до іншого міста, вона може використати е-рецепт на місці прибуття. Завдяки цьому пацієнти з хронічними хворобами зможуть вільно подорожувати країною. Дослідження переваг е-рецептів свідчать про зменшення кількості медичних помилок після впровадження системи, підвищення якості медичних послуг і безпеки, зокрема зменшення ризик-факторів для підробки рецептів. Е-рецепти роблять процес виписування прозорим та достовірним. Дані, які корисні і медичним працівникам, і власникам закладів охорони здоров'я, і пацієнтам, є абсолютно відкритими. Проте не всі українці сьогодні добре розуміються на тому, що таке електронний рецепт і як його отримати та використовувати. Саме тому може виникнути складнощі з покупкою необхідних препаратів. До того ж система е-рецептів залежить від технічних факторів, а також підвищує навантаження на медичних працівників, зокрема подовжує час, необхідний на виписування та обслуговування рецепта.

Отже, успішність впровадження системи е-рецептів залежить від вирішення технічних проблем, комунікації та навчання надавачів медичних послуг. Імовірно, спочатку зі змінами ще будуть певні проблеми та складнощі. Так, вочевидь поряд з е-рецептами, перш за все на прифронтових територіях та територіях, де ведуться бойові дії, мають залишатися паперові рецепти.